

VARNARAÐILI HAFNAÐI AÐ HLÍTA ÚRSKURÐI**Mál nr. 173/2023****Nafn málskotsaðila (M)****Nöfn varnaraðila (V)****Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging ökutækis.****Skráningarnúmer ökutækis(A)****Sönnun tjóns. 2. mgr. 17. gr. skaðabótalaga.****Gögn.**

1. Málskot dags. 17. maí 2023 ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V dags. 23. júní 2023 ásamt fylgiskjölum.
3. Viðbótarathugasemdir M dags. 14. júlí 2023 ásamt fylgiskjölum.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að hinn 14. apríl 2020 hafi starfsmaður M, X, lent í bótaskyldu umferðarslysi en ágreiningslaust er að tjónsatvikið sé bótaskyldt úr ábyrgðartryggingu A hjá V. Hafi X orðið óvinnufær vegna afleiðinga slyssins og fengið greidd forfallalaun til 19. nóvember 2020, að fjárhæð 4.452.419 kr. að launatengdum gjöldum meðtöldum. Á tímabili óvinnufærni X hafi aðrir starfsmenn M fengið greitt aukalega fyrir að sinna störfum hans. Hafi fjártjón M vegna þeirra greiðsla numið kr. 3.440.162 kr., þ.e. tjón M felist í þeim viðbótarkostnaði sem fjarvera X hafi haft í för með sér. M hafi tilkynnt V um umrætt tjón en V hafi hafnað kröfu þess með bréfi dags. 4. júlí 2022. M hafi þá sent V frekari gögn og skýringar en V hafi á ný hafnað kröfu þess með bréfi dags. 5. janúar 2023. M krefst þess að viðurkenndur verði endurkröfuréttur þess á hendur V á grundvelli 2. mgr. 17. gr. skaðabótalaga nr. 50/1993 vegna launagreiðslna til staðgengla X. X hafi sinnt tveimur „stykkjum“, þ.e. fengið fastar greiðslur vegna tiltekinna verkefna sem hann sinnti fyrir viðskiptavinum M. Vegna þessara stykkja hafi X fengið greidd laun fyrir 7,1 vinnutíma á dag. Í forföllum hans hafi staðgenglar sinnt umræddum stykkjum og fengið greiðslur vegna þeirra, til viðbótar við laun fyrir önnur verkefni. Á sama tíma hafi X fengið greidd forfallalaun til samræmis við kjarasamninga. Hafi M því orðið fyrir tjóni vegna sannanlegs viðbótarkostnaðar, þ.e. umfram greiðslur til X í forföllum hans. Þá liggi fyrir yfirlit M um launakostnað vegna þessa. Starfsmenn M fái ekki föst mánaðarlaun óháð vinnuframlagi (unnum tímum) og því sé ekki um það að ræða að aðrir starfsmenn hefðu getað leyst X af án aukins kostnaðar fyrir M. Afstaða V grundvallast á því að hjá M starfi fjöldi starfsmanna og hljóti að vera gert ráð fyrir því að einhver hluti þeirra sé fjarverandi vegna slysa eða veikinda á hverjum tíma. Það sé vissulega rétt og kostnað vegna þess beri M sjálft þegar ekki er um að ræða forföll sem koma til vegna bótaskyldra atvika, eins og óumdeilanlega sé raunin í þessu tilviki. Heildarfjöldi starfsmanna M, sem allir séu ráðnir til að sinna tilteknum verkefnum, skipti ekki máli í þessu samhengi, og einskorðist réttur samkvæmt umræddri lagagrein ekki við lítil fyrirtæki með fáa starfsmenn.

Í bréfi V til nefndarinnar kemur fram að félagið telji ósannað að M hafi orðið fyrir auknum beinum kostnaði vegna forfalla X fyrir utan kostnað vegna greiðslu forfallalauna til X. Samkvæmt 2. mgr. 17. gr. skaðabótalaga geti vinnuveitandi sem greitt hafi slasaða eða þeim sem misst hafi framfæranda laun eða aðrar launatengdar greiðslur vegna líkamstjóns kafið hinn skaðabótaskylda um endurgreiðslu að því maki sem hann hafi orðið fyrir fjártjóni vegna slíkra greiðslna. Teljist það þá ekki tjón hafi vinnuveitandi greitt hinum óvinnufæra starfsmanni forfallalaun nema annan kostnað stafi af fjarveru starfsmannsins. Hins vegar geti komið til greiðslu kostnaðar vegna ráðningar afleysingarfólks eða aukinnar vinnu annarra starfsmanna á grundvelli ákvæðisins. Beri vinnuveitandi sönnunarbyrði fyrir tjóni sínu og umfangi þess. V mótmælir því að sýnt sé fram á slíkt tjón enda hverfist ágreiningur aðila einmitt um það. Hjá M starfi 750 manns og í rekstri svo stórs fyrirtækis hljóti að vera gert ráð fyrir því að á hverjum tíma séu einhverjir starfsmenn forfallaðir. Í skjölum sem M hafi lagt fram sé ekki sýnt fram á að tekjur þeirra sem leystu X af séu sérstaklega komnar til vegna forfalla hans eða að þær hafi verið umfram venjubundnar tekjur þeirra. Þá hafi ekki verið sýnt fram á að einhver hafi verið sérstaklega ráðinn til að leysa X af eða að launakostnaður M hafi verið umtalsvert hærri á umræddu tímabili. Hafi M því hvorki sýnt fram á að það hafi orðið fyrir tjóni umfram greiðslu forfallalauna né umfang meints tjóns. Sé bótaréttur á grundvelli 2. mgr. 17. gr. skaðabótalaga því ekki til staðar.

Með viðbótarathugasemdum sínum leggur M fram launaseðla X fyrir slysdag og viðeigandi launaseðla staðgengla hans á forfallatímabilinu og áréttrar þá afstöðu sína að bótaréttur sé til staðar.

Álit.

M byggir kröfu sína á 2. mgr. 17. gr. skaðabótalaga en hún er svohljóðandi: *Vinnuveitandi, sem greitt hefur slasaða eða þeim sem misst hefur framfaranda laun eða aðrar launatengdar greiðslur vegna líkamstjóns, getur krafist hinn skaðabótaskylda um endurgreiðslu að því marki sem vinnuveitandi hefur orðið fyrir fjártjóni vegna slíkra greiðslna.* Ekki er um það deilt að X hafi verið óvinnufær á greindu tímabili eða að óvinnufærni hans verði rakin til atviks sem bótaskyld er úr ábyrgðartryggingu A. Aðila greinir því samkvæmt framansögðu aðeins á um það hvort M hafi sýnt fram á fjártjón sitt þannig að leiða eigi til endurgreiðslu á grundvelli ákvæðisins. Þar sem um er að ræða vátryggingaratburð sem átti sér stað fyrir gildistöku núgildandi samþykktar nefndarinnar verður þá ekki fjallað um fjárhæðir án samþykkis V, sbr. 1. mgr. 22. gr. samþykktar úrskurðarnefndar í vátryggingamálum.

Ekki er fallist á það með V að starfsmannafjöldi M leiði til þess að ekki geti komið til tjóns á grundvelli ákvæðisins þó ljóst sé að á svo stórum vinnustað megi ætla að einhver hluti starfsfólks sé forfallaður á hverjum tíma. Í athugasemdum við 2. mgr. 17. gr. í greinargerð með frumvarpi því sem varð að skaðabótalögum kemur fram að umræddur endurkröfuréttur skipti ekki síst máli fyrir þá atvinnurekendur sem reka lítil fyrirtæki og hafa ekki bolmagn til að dreifa þessari áhættu. Verður þó ekki ráðið af orðalagi ákvæðisins eða lögskýringargögnum að endurkröfurétturinn eigi ekki við um þau fyrirtæki sem hafa meira umleikis enda sé sýnt fram á fjártjón. Verður kröfu M því ekki hafnað á þeim forsendum.

Meðal gagna málsins eru launaseðlar X og þeirra sem leystu hann af á tímabili óvinnufærni. Samkvæmt því sem kemur fram hjá M, og því hefur ekki verið sérstaklega mótmælt, er uppbygging launa starfsmanna M með þeim hætti að þeir fá greitt fyrir tiltekin „stykki“ eða verkhluta en ekki dagvinnulaun óháð verkefnum. Af framlögðum launaseðlum má ráða að staðgenglar hafi fengið greidd laun fyrir þau „stykki“, en stykkirnir eru auðkennd með tölustöfum og bókstaf, sem X hafði áður með höndum. Verður að telja að ekki hefði komið til greiðslna til staðgengla vegna þeirra „stykkja“ hefði X verið vinnufær og sinnt þeim. Er því fallist á það með M að sýnt sé fram á fjártjón í skilningi 2. mgr. 17. gr. skaðabótalaga. Það fellur hins vegar, eins og áður segir, utan verksviðs nefndarinnar að taka afstöðu til þess hver fjárhæð þess tjóns sé.

Niðurstaða.

M á rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu A hjá V vegna fjártjóns á grundvelli 2. mgr. 17. gr. skaðabótalaga.

Reykjavík, 22. ágúst 2023.

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir